

CY000PAF011 - ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΑΡΓΑΚΑΣ

Περιγραφή

Ο υδατοφράκτης Αργάκας PAF011 βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Μακούντας, σε απόσταση 1.66km βόρεια της Κυνούσας που είναι ο πλησιέστερος οικισμός.

Πρόκειται για ταμιευτήρα μεσαίου-υψηλού υψομέτρου, εντός κοίτης στενής ορεινής κοιλάδας. Κατασκευάστηκε το 1964, στη κοίτη του ποταμού Μακούντα. Έχει χωρητικότητα 990,000 m³ και αποστραγγίζει λεκάνη απορροής 50km² (1). Το νερό χρησιμοποιείται για σκοπούς άρδευσης, περιοχής 321 εκταρίων (1). Με βάση την κατηγοριοποίηση του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) ανήκει στα «μεγάλα φράγματα» και στον κατάλογο της Διεθνούς Επιτροπής Μεγάλων Φραγμάτων (1). Περισσότερες σχετικές πληροφορίες -για τα κριτήρια κατηγοριοποίησης- βρίσκονται στην «Αρχειοθήκη» του Υγροτόπιου και στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ. Αποτελεί μέρος του Αρδευτικού Έργου Χρυσοχούς, που έχει σκοπό την αξιοποίηση της ροής των ποταμών που πηγάζουν από τη βορειοδυτική πλευρά της οροσειράς του Τροόδους και την άρδευση περιοχών της κοιλάδας Χρυσοχούς και της γειτονικής παραλιακής πεδιάδας (2). Ορισμένα έτη δέχεται νερό από τον Υδατοφράκτη Ευρέτου (PAF001), με μεταφορά νερού.

Από υδρογεωλογικής πλευράς, υπάρχει απαίτηση ροής εμπλουτισμού και προσδιορισμού της ελάχιστης οικολογικής παροχής, κατάντη του Υδατοφράκτη για σκοπούς εμπλουτισμού και διατήρησης των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας (3). Έχει προταθεί να αφήνονται 300.000 m³ νερού ετησίως με ρυθμό που να ευνοεί τον εμπλουτισμό κατάντη του Υδατοφράκτη (3).

Η βιολογική του αξία είναι μεσαία. Η παρόχθια περιοχή κατάντη καλλιεργείται και η αντίστοιχη περιοχή του ταμιευτήρα είναι απότομη και δασωμένη (*Pinus spp*). Αυτό το μικρό φράγμα δεν παρουσιάζει ενδιαφέρον για ειδικά έργα ρυθμίσεων στάθμης επειδή η κοίτη του ποταμού είναι ευθυγραμμισμένη και δεν έχουν διατηρηθεί παρόχθιες ζώνες. Η βλάστηση που απαντάται στον υγρότοπο περιλαμβάνει δεντρώδη/ θαμνώδη είδη όπως *Tamarix sp.* και καλαμιώνες με *Arundo donax* και *Phragmites australis*. Στη πανίδα καταγράφηκε το ψάρι *Cyprinus carpio* και το πτηνό *Phalacrocorax carbo*.

Στη λεκάνη απορροής υπάρχουν εκτατικές καλλιέργειες και δενδρώδεις με ελιές και πορτοκαλιές. Η πρόσβαση στη περιοχή είναι αρκετά εύκολη.

Ο Υδατοφράκτης εμπίπτει στην Ζώνη Ειδικής Προστασίας του δικτύου Natura 2000 «Δάσος Πάφου» (4) και στην αντίστοιχη Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (5). Επίσης βρίσκεται σε Κρατικό Δάσος (6) και μέρος του, σε Μόνιμα Απαγορευμένη Περιοχή Κυνηγιού (7). Βρίσκεται εντός της Κοντινής Ζώνης Προστασίας Φραγμάτων Πόσιμου Νερού και στη Ζώνη Προστασίας Γετρήσεων Πόσιμου Νερού (8).

Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 14/02/2014

Απογραφείς: Α. Παπαθεοδούλου, Μ. Βίκτωρα, Κ. Παραγαμιάν

(1) Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(2) Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (χωρίς ημερομηνία): Πρωτόκολλο Πληροφοριών για Παροχή Εξειδικευμένων Υπηρεσιών για το Σχεδιασμό Πρωτοκόλλου Πληροφοριών που θα χρησιμοποιείται για την Οικονομική Ανάλυση της Χρήσης Ύδατος και την Εφαρμογή Πολιτικών Τιμολόγησης Ύδατος σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο Περί Υδάτων 2000/60/EK στην Κύπρο - Σύμβαση Αρ. 8/2006.

(3) Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (2011). Εφαρμογή των Άρθρων 11, 13 και 15 της Οδηγίας Πλαίσιο Περί Υδάτων (2000/60/EK) στην Κύπρο. Παράρτημα II- Αναλυτικό Πρόγραμμα Μέτρων.

(5) BioCYPRUS (2009). Electronic database. Department of Environment. Ministry of Agriculture Natural Resources and Environment.

(5) Hellicar M., Anastasi V., Beton D., Snape R. (2014). Important Bird Areas of Cyprus. Birdlife Cyprus, Nicosia, Cyprus.

(6) Δεδομένα Τμήματος Δασών (Πρόσβαση 06/2015).

(7) Δεδομένα Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας (Πρόσβαση 06/2015).

(8) Δεδομένα Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (Πρόσβαση 07/2015).

Βιβλιογραφική Παραπομπή στο Υγροτόπιο Κύπρου:

Παπαθεοδούλου Α., Σεργίδης Λ., Μιχαήλ Κ., Emirzade T., Βίκτωρα Μ., Αναστάση Α. 2015 – (συνεχής ενημέρωση): Υγροτόπιο

Κύπρου- Απογραφή των Κυπριακών Υγροτόπων. Δημοσιεύεται στο <http://www.cypruswetlands.org>, πρόσβαση [ημερομηνία].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Εσωτερικός
Τύπος υγρότοπου:	Τεχνητός
Φυσικός / Τεχνητός:	Υδατοφράκτης
Περιοχή (Ha):	9.03598
Hydrological interaction with other wetland:	Ναί - PAF057
Αλατότητα νερού:	Γλυκό
Είσοδος γλυκού νερού:	Λεκάνη απορροής (από κατακρημνίσματα)
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος ελεγχόμενη από υπερχειλιστή
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	> 95
Υδροπερίοδος:	Μόνιμη

Γεωγραφική πληροφορία

Επαρχία:	ΠΑΦΟΣ
Municipality/Community:	ΜΑΚΟΥΝΤΑ
Coordinates (WGS84):	32.505720 E - 35.047360 N

Βιολογική σημασία

Βιολογική σημασία:	Μεσαία
--------------------	--------

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
6 -- Περιοχές αποθήκευσης νερού. Ταμιευτήρες, υψηλά φράγματα, διάφορα εμπόδια ροής νερού (> 80 στρέμματα)	> 95

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας	Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Δασική Προστασία	Κρατικό Δάσος			74	
Περιοχή Natura 2000	Ζώνη Ειδικής Προστασίας	ΔΑΣΟΣ ΠΑΦΟΥ	CY2000006	100	
Υδατική Προστασία	Κοντινή Ζώνη Προστασίας Φραγμάτων Πόσιμου Νερού			100	
Υδατική Προστασία	Ζώνη Προστασίας Γετρήσεων για Πόσιμο Νερό			100	Μακούντα στις ζώνες των γεωτρήσεων με αρ. 84/1986, V8/1997, V3/2001
Απαγορευμένη Περιοχή Κυνηγιού	Μόνιμη			77	
Πολεοδομικό καθεστώς	Προστατευόμενο Τοπίο		Z3	100	

Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά

Κωδικός IBA	Ονομασία περιοχής	Κάλυψη (%)
12001	Δάσος Πάφου	100

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες, Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημικές Υπηρεσίες	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Προμηθευτικές υπηρεσίες	Γλυκό νερό		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Παροχή ενδιαιτημάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
501 = μονοπάτια, ποδηλατικές διαδρομές	Μεγάλη
890 = Άλλες ανθρωπογενείς αλλαγές στις υδρολογικές συνθήκες	Μεγάλη
952 = ευτροφισμός	Μικρή

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
105 = εκτατικές καλλιέργειες	Μικρή
107 = δενδρώδεις καλλιέργειες	Μικρή
501 = μονοπάτια, ποδηλατικές διαδρομές	Μεσαία
502 = οδικό δίκτυο	Μεσαία

Οικότοποι & Βλάστηση

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
Arundo donax	Κυρίαρχο	Α. Παπαθεοδούλου, Μ. Βίκτωρα, Κ. Παραγαμιάν, 14/02/2014
Phragmites australis	Παρόν	Α. Παπαθεοδούλου, Μ. Βίκτωρα, Κ. Παραγαμιάν, 14/02/2014
Tamarix sp.	Παρόν	Α. Παπαθεοδούλου, Μ. Βίκτωρα, Κ. Παραγαμιάν, 14/02/2014

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
Phalacrocorax carbo (L., 1758)	1-10		Α. Παπαθεοδούλου, Μ. Βίκτωρα, Κ. Παραγαμιάν, 14/02/2014

Ψάρια

Ψάρια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Cyprinus carpio Linnaeus, 1758	Κοινό	Α. Παπαθεοδούλου, Μ. Βίκτωρα, Κ. Παραγαμιάν, 14/02/2014

Αναφορές

Biocypirus (2009). Electronic Database

Hellicar M., Anastasi V., Beton D., Snape R. (2014). Important Bird Areas of Cyprus. Birdlife Cyprus, Nicosia, Cyprus.

Δεδομένα Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (Πρόσβαση 07/2015)

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (χωρίς ημερομηνία) Πρωτόκολλο Πληροφοριών για Παροχή Εξειδικευμένων Υπηρεσιών για το Σχεδιασμό Πρωτοκόλλου Πληροφοριών που θα χρησιμοποιείται για την Οικονομική Ανάλυση της Χρήσης Ύδατος και την Εφαρμογή Πολιτικών Τιμολόγησης Ύδατος σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο Περί Υδάτων 2000/60/EK στην Κύπρο

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (2011). Εφαρμογή των Άρθρων 11, 13 και 15 της Οδηγίας Πλαίσιο Περί Υδάτων (2000/60/EK) στην Κύπρο. Παράρτημα III- Αναλυτικό Πρόγραμμα Μέτρων.

Δεδομένα Τμήματος Δασών (Πρόσβαση 06/2015).

Δεδομένα Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας (Πρόσβαση 06/2015).

Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

PAF011

ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΑΡΓΑΚΑΣ / ARGAKA RESERVOIR

Πρόγραμμα απογραφής των υγροτόπων της Κύπρου / Inventory of the wetlands of Cyprus

Δεδομένα Χάρτη: Google, Landsat

Map Data: Google, Landsat

 Όρια Υγροτόπου / Wetland's Boundaries

TERRA CYPRIA
Το Κέντρο Ιατρικά Προσταγείας Τον Περιβάλλοντος
The Cyprus Conservation Foundation
Κέντρο Γενετικής Κληρονομιάς

ΥΓΡΟΤΟΠΙΟ
Κύπρου